

Meerjarenprogramma 2019-2023 en de Strategische agenda

Focus van Meerjarenprogramma 2019-2023 en de Strategische Agenda

De kernwaarden van het CBS zijn maatschappijgericht, betrouwbaar en innovatief. Het Meerjarenprogramma laat op hoofdlijnen zien hoe het CBS aan de toenemende behoefte aan betrouwbare en maatschappelijk relevante informatie wil voldoen, uitgaande van de financiële middelen die ter beschikking staan. De strategische agenda vertaalt ambities van het CBS uit het Meerjarenprogramma naar (interne) doelen en gewenste resultaten. Het gaat hierbij om tien punten met een aantal onderliggende subpunten.

CBS wil nog beter aansluiten bij maatschappelijke vragen en de behoefte om meer datagedreven te werken, zodat CBS-gegevens nog meer gebruikt worden bij besluitvorming. Om op de maatschappelijke wensen in te spelen zijn een veilige, krachtige en flexibele IT en efficiënte en kwalitatief hoogstaande processen nodig. CBS zet in op actief relatiemanagement om het gebruik van statistiek en de diensten die het CBS kan bieden te verbreden en te vergroten. Daarnaast legt CBS, bij het toegankelijk maken en verspreiden van informatie, de focus op het creëren van een evenwichtig totaalbeeld door complexe maatschappelijke fenomenen te beschrijven met meerdere indicatoren in onderlinge samenhang.

Samenhang tussen Meerjarenprogramma (MJP) 2019-2023 en de Strategische agenda (#1-10)

De groeiende maatschappelijke vraag naar nauwkeurige en actuele statistieken in combinatie met het veranderende datalandschap vereisen dat het CBS zich blijft ontwikkelen om steeds efficiënter en met zo min mogelijk administratieve lasten statistieken te produceren. **Innovatie (#1)** speelt hierbij een grote rol met als doel nieuwe, snellere diensten, lagere kosten en lage administratieve lasten. Om dat te bereiken worden onder meer nieuwe relevante databronnen aangeboord en worden deze geïntegreerd in (real-time en regionale) statistieken. De informatie van het CBS is ook als open data beschikbaar voor gebruikers. Op deze wijze wordt de meerwaarde van het CBS voor de maatschappij vergroot. De innovatiestrategie is tevens gericht op samenwerking, zowel in de vorm van open innovatie met publieke en private partijen, als in de vorm van samenwerking met eindgebruikers. (MJP p. 16).

Om van maatschappelijke waarde te zijn, moet statistische informatie bekend zijn en direct bruikbaar. Met de communicatiestrategie die het CBS de afgelopen tijd heeft ingezet, is het gebruik en bereik van CBS-informatie sterk toegenomen. CBS zal hier op blijven inzetten. Er wordt verder ingespeeld op de groeiende behoefte aan **fenomeengerichte berichtgeving (#2)**; beschrijf complexe fenomenen met een adequate en samenhangende set indicatoren, breng nieuwsberichten vanuit de maatschappelijke vraag en toon dynamiek: laat ontwikkelingen en trends zien met een zo lang mogelijke tijdreeks. Een ander facet van de communicatiestrategie valt onder het strategische item **communicatie en nieuws (#3)**. Gebruikers moeten zonder veel belemmeringen met moderne technieken zoals mobiele applicaties CBS-informatie kunnen vinden en ontsluiten, ondersteund door toegankelijke en gebruikersvriendelijke publicatievormen en via audiovisuele middelen (MJP p. 45).

Door vroegtijdig over objectieve cijfermatige informatie te beschikken kan effectiever beleid worden ontwikkeld, meer en beter toegespitst op de doelgroep. Naast het aanbieden van het statistisch basisprogramma (MJP p. 24) verleent het CBS **aanvullende statistische diensten (#4)** in verschillende vormen waarmee wordt voorzien in een behoefte van gebruikers (MJP p. 46-53). Het CBS zet hierbij in op het ondersteunen van gemeenten, regio's en departementen met kwantitatieve informatie voor het hele beleidsproces en bijvoorbeeld het stimuleren van het meten van de voortgang van de SDG's binnen alle overheidslagen. Veel overheidsorganisaties hebben namelijk naast de informatie uit het basisprogramma, behoefte aan specifiekere of aanvullende informatie (nieuwe behoeften).

Bij decentrale overheden bijvoorbeeld gaat het onder meer om het verbijzonderen van landelijke statistieken naar regio's en steden. Het valt onder de wettelijke taak van het CBS om daarin te voorzien. Niets wat het CBS in dit kader doet, doet het CBS zonder dat een overheidsorganisatie, centraal of decentraal, de betreffende statistische informatie nodig heeft ten behoeve van de uitvoering van zijn overheidstaken.

Zowel bij het aanbieden van het statistisch basisprogramma als het verlenen van aanvullende statistische diensten is **relatiemanagement (#5)** cruciaal. Daarbij kiest het CBS voor een proactieve strategie. Blijven investeren in de (bestuurlijke) relatie met onder meer departementen, overheidsorganisaties, het parlement, de media, bedrijfsleven en respondenten is essentieel. (MJP p. 48).

De informatie die het CBS publiceert moet betrouwbaar zijn. Dat vraagt voortdurend aandacht voor **kwaliteit (#6)**. De hoge eisen die aan het CBS worden gesteld op het gebied van kwaliteit, informatiebeveiliging en privacy zijn essentieel voor het vertrouwen in de organisatie en zijn producten. Om de kwaliteit van zijn cijfers op het juiste niveau te houden, zet het CBS het beleid voort ten aanzien van het verkleinen van meetfouten, bijstellingen en revisies (MJP p. 56). ISO-certificering en privacycertificering zijn cruciaal voor respectievelijk het waarborgen van de proceskwaliteit en de informatiebeveiliging. Om de kansen op fouten te minimaliseren worden handmatige bewerkingen van data zo veel mogelijk geautomatiseerd. Verder wordt inzicht gegeven in de nauwkeurigheid van cijfers.

De productie van statistieken, maar ook de veiligheid en integriteit van de data zijn geheel afhankelijk van een goede **ICT-infrastructuur (#7)**. Werkprocessen binnen het CBS zijn in hoge mate geautomatiseerd en medewerkers die statistische werkzaamheden verrichten, hebben steeds meer kennis nodig op het gebied van ICT (MJP p. 62). Investeren in een veilige, krachtige en flexibele IT-infrastructuur met weinig onderhoudslast is dus een vereiste om de bedrijfscontinuïteit te waarborgen. De financiële ruimte is echter beperkt als gevolg van verschillende taakstellingen. Dit betekent dat de continuïteit gewaarborgd moet worden tegen zo laag mogelijke kosten. Vernieuwing van de data-infrastructuur is tevens noodzakelijk. De hoeveelheid data bij het CBS neemt sterk toe en het CBS moet blijven zorgdragen voor een veilige en duurzame opslag daarvan die voldoet aan de hoogste securitynormen. Het opzetten van een veilige, goed toegankelijke centrale dataopslag is om die reden één van de doelstellingen. Daarbij is bekostiging door derden noodzakelijk; het deel dat noodzakelijk is om de eigen statistiekproductie adequaat te blijven ondersteunen zal het CBS zelf opbrengen, de rest zal gedragen moeten worden door externe partijen die profiteren van de verbeterde en nieuwe datadiensten. (MJP p. 65).

Om de hierboven genoemde doelstellingen te halen, is het essentieel om de organisatie goed in te richten. Dat gebeurt aan de hand van de drie resterende strategische items. Het **personeelsbeleid (#8)** staat de komende jaren in het teken van opleiding en vernieuwing. Het is noodzakelijk om bij te blijven in kennis en ervaring. Het CBS blijft van zijn medewerkers vragen efficiënt te werken en mee te denken over verbetermogelijkheden in het werk. Hiertoe zal in een doorlopende dialoog met medewerkers gesproken worden over de performance, het potentieel en ontwikkeling (MJP p. 75). Ontwikkeling en groei worden onder meer gestimuleerd door mobiliteit.

Effectief en efficiënt samenwerken is de doelstelling van **processen en organisatie (#9)**. Het CBS heeft het overgrote deel van de taakstellingen gerealiseerd met efficiencymaatregelen. Die maatregelen hebben geleid tot een structurele verlaging van de kosten. Enkele grote herontwerpen en de organisatie-brede invoering van *Lean Six Sigma* en *Lean Operational Management* en de *agile*- en *SCRUM*-werkwijzen bij het uitvoeren van ICT-projecten zijn hier voorbeelden van (MJP p. 79). Het CBS blijft hier op inzetten; de slagkracht door doelgericht werken en snelle besluitvorming en bijsturing wordt vergroot. Het verlagen van de **bureaucratie (#10)** hangt hier sterk mee samen. Doelstellingen hierbij zijn het stroomlijnen van de besluitvormingsprocessen, het decentraliseren van bevoegdheden en het verbeteren van de interne vindbaarheid van regels en protocollen.